शैक्षणिक सहल

हासोवंशाच्या समाधीच्या रचनांची पहाणी करतांना.

योगेश्वरी येथील हेमाडपंथी बांधकामाची माहिती देतांना विद्यार्थी व प्राध्यापक.

Navgan Shikshan Sanstha Rajuri's

# Arts and Commerce College, Parli V. Dist. Beed.

Program / Activity Name: Historycal Trip.

Organized By: Dept OF History.

Date: 28-7-2023 Time: 12.00

## Attendance

| Sr. No. | Name of the Attendee | Signature |
|---|---|---|
| 1. | Bhaskar Ambika Venkat | अंबिका. |
| 2. | Nagargoje Onkar Nagnath | Nagargoje |
| 3. | Phad Mahadev Balasaheb | Phad |
| 4. | Kamble Nilesh Chandrakant | Kamble N.C |
| 5. | Katare Datta Tukaram | Katare D |
| 6. | Pawar Karan Arjun | Pawar K.A |
| 7. | Shaikh Sohel Mukhtar | S.M.Shaikh |
| 8. | Shaikh Aref Janudin | आरेफ. |
| 9. | Tate Ravikumar Avinash | RAtate. |
| 10. | Solanke Payal Dilip | Payal |
| 11. | Swami Sarswati Mahesh | Swami |
| 12. | Kadam Rushikesh Rajabhau | RRkadam. |
| 13. | Chavan Vandana Prakash | वंदना |
| 14. | Tate Avishkar Dipak | DATate. |
| 15. | Shaikh Saniya Begam S. | सानिया |
| 16. | | |
| 17. | | |
| 18. | | |
| 19. | | |
| 20. | | |

YSBhat
ORGANIZER

PRINCIPAL
PRINCIPAL
N.S.S.R's Arts,Comm.&Sci.
College,Parli (V.) Dist.Beed.

* खोलेश्वर मंदीर :-

खोलेश्वर मंदीर हे हेमाडपंथी पद्धतीने बांदलेले आहे. तिथे महादेवाची पींड आहे. तिथे जावून विद्यार्थी व शिक्षकांनी दर्शन घेतले व पहाणी केली.

* नीजाम कालीन बुरुज :-

हा बुरुज खोलेश्वर मंदीराच्या समोरील कारूस आहे. या बुरूजावर पूर्वीच्या काळी स्पीकर लावून सर्व जनतेला माहिती दिली जात असे. या बुरूजापासूनच निजाम कालीन शाळा देखील आहे

या एकून विवेचनावरून असे निदर्शन होते की, अंबाजोगाई हे शहर पर्यटनासाठी महत्वाचे मानले जाते. हाच सहलीचा इतिवृतांत --।

आपला विश्वासू

[signature]

प्रा० डॉ. फड पी. के

त्यांना त्यांनी व कर्मयोगी हत्तीचे दर्शन घडले. खंडुराज हे सायोंस आल्यानंतर त्यांचा घोडा त्या ठिकाणी लुप्त झाला त्या दरीला किंवा स्थळाला घोडदरा असे संबोधतात. पावसाळ्यात हा दरा निसर्गरम्य वाटतो.

* हत्तीखाना :-

'हत्तीखाना' हा एक पर्यटन स्थळ असून पुर्वी येथे लेण्या खोदण्याचा बनवण्याचा प्रयत्न झाला असावा असा एकून निष्कर्ष निघतो. येथे असी अख्यायिका असी आहे की, हत्तीखाना या ठिकाणी देवीचे वऱ्हाड लुप्त झाले होते. ते वऱ्हाड परळी येथे येणार होते पण कोंबडा अरवण्याच्या ते परळी येथे न पोहचल्या मुळे ते तिथेच लुप्त झाले. आज देखील आपणाला कोरलेल्या दगडाचे हत्ती; तसेच देवदेवतांच्या मुर्ती पहावयास मिळतात. प्राचीन कोरीव असे मंडप तेथे पहायला मिळतात.

* रेणुकादेवी मंदीर :-

आंबाजोगाई येथील ऐतिहासिक वैभवात भर घालणारे स्थळ म्हणजे रेणुका मंदीर हे होय. हे मंदीर प्राचीन आहे. तेथे पेठण येथील व माहूर गडावरील रेणुका मातेची मुर्ती आहे. या मंदीराचे बांधकाम हे हेमाडपंथी आहे.

त्याशिवाय तेथे एक मोठी विहीर (बारव) आहे.
हे मंदीर डोंगर दऱ्यामध्ये असल्यामुळे खूप शोभून
दिसते. हे विलोभनीय असे दृश्य दिसते.

* दासूपंथ समाधी :

दासोपंथाची समाधी देखील अंबाजोगाई या शहरामध्ये पहायला मिळते. दासोपंथानी मोठ्या प्रमाणात लिखाण केल्याचे दिसून येते. त्या काळामध्ये रोज दभू शाईचा वापर करीत असत. रोज लोखा-न्यासाठी त्यांना दबु दभु पैसा लागत असे. दासो-पंथाची समाधी २४ फूट एवढी मोठी आहे. कारण त्यांनी तेवढा मोठा ग्रंथ लिहिला होता. दासोपंथाच्या समाधी स्थळ निसर्गरम्य वातावरणात वसलेले आहे तेथे दोन ते तीन विहिरी पाण्याच्या आहेत. तसेच महादेवाचे प्राचीन मंदीर तेथे पहायला मिळते. हे मंदीर हेमाडपंथीय पद्धतीने बांधलेले आहे.

* संत सावतामाळी :-

अंबाजोगाई येथील शेतकऱ्याच्या शेतामध्ये सावतामाळी यांची समाधी आहे. तिथे सहलीच्या मुलांनी व शिक्षकांनी सहभोजनाचा आनंद घेतला. हे मंदीर मुकुंदराज मंदीराच्या डाव्या बाजूला आहे.

* योगेश्वरी मंदीर :-

अंबाजोगाई हे शहर देवीच्या मंदीरा मुळे प्रसिद्ध आहे. हे योगेश्वरी देवीचे मंदीर प्राचीन कालातील आहे. हेही मंदीर हेमाडपंथी असून तेथे दर्शनासाठी भाविकांच्या रांगा असतात

किंवा मातीचा वापर केल्याचे दिसत नाही हे सर्व कोरीव बांधकाम दगडामध्ये केलेले दिसून येते. ते आपणास २१ व्या शतकात पहावयास मिळतात असे केलेले बांधकाम पाहून आजचा माणूस आश्चर्य चकीत होतो. आंबाजोगाई हे शहर बालाघाटच्या डोंगराला लागून वसलेले शहर आहे. तिथे अनेक निसर्गरम्य असे असल्याचे दिसून येते. त्यापैकीच्या घोडदरा हा अतिशय सुंदर दिसून येतो. मुकुंदराजाची समाधी स्थळी सर्व डोंगराळ व दऱ्या-खोऱ्याचा तो भाग अतिशय शोभून दिसतो.

* मुकुंदराजाची समाधीस्थळ :

मराठी वाङ्मयामध्ये मुकुंदराज आद्य कवी म्हणून प्रसिद्ध आहेत. मुकुंदराजानी अकराव्या शतकात आंबाजोगाई या शहरामध्ये प्रवेश केला. ते चैत्रपाळ राजाचे गुरू होते. त्यांनी अनेक वेगवेगळ्या ग्रंथरचना केल्याचे दिसून येते. त्यापैकी 'विवेकसिंधु' 'प्रमाअमृत' हे ग्रंथ संपदा त्यांनी लिहिलेल्या आहेत

अंबाजोगाई शहरामधून मराठी लिहिण्याची सुरवात झाली म्हणून त्यांना मराठी वाङ्मयाचे ज्ञानराज असे म्हटले जाते. त्यांचे समाधीस्थळ हे अतिशय डोंगर दऱ्यामध्ये आहे त्यातूनच

# : सहल वृत्तांत अहवाल :

नवगण कला व वाणिज्य महाविद्यालयाची सहल अंबाजोगाई जी. बीड या ठिकाणी दि० 28/04/2023 या दिवसी गेली होती. परळी शहरापासून 30 ते 35 किलोमीटरच्या अंतरावर हे ऐतिहासिक असे पर्यटन स्थळ आहे. या शहराला प्राचीन काळापासून ऐतिहासिक असा वारसा लाभलेला आहे. हे शहर तसे धार्मिक, शैक्षणिक शहर म्हणून देखील ओळखले जाते.

अंबाजोगाई शहरा मध्ये निजामकालीन प्रशासन (राजवट) अस्तित्वात होती. असे अनेक पुराव्याच्या आधारे स्पष्ट होते. तेथे अनेक निजाम कालीन ऐतिहासिक अशा वास्तु आहेत. तीथे निजाम कालीन माध्यमिक शाळा आपणास पाहायला मिळते. तिथे अनेक मंदिरे आहेत. प्राचीन काळामध्ये जो हेमाडपंथी राजा होवून गेला त्याने आपले नाव आजन्म रहावे म्हणून अनेक मंदिराची बांधकामे ही हेमाडपंथीय पद्धतीने केल्याचे दिसून येते. हेमाडपंथीय पद्धत म्हणजे कोणतेही चूना कींवा सिमेंटचा

दिनांक :20/07/2023

# -* सुचना *-

नवगण शिक्षण संस्थेचे कला व वाणिज्य महाविद्यालय परळी-वै. ता.परळी-वैजनाथ जि.बीड येथील सर्व विद्यार्थ्यांना सुचित करण्यात येते की, दिनांक 28 / 07/2023 रोजी ..11:00... वाजता इतिहास विभागाच्या वतीने ...ऐतिहासिक स्थळाला भेट ...शैक्षणिक सहल.. हा कार्यक्रम आयोजित करण्यात आला आहे. तरी सर्व विद्यार्थ्यांनी या कार्यक्रमास उपस्थित राहावे.

3.4.1 The Institution has several collaborations/linkages for Faculty exchange, Student exchange, Internship, Field trip, On-the- job training, research etc during the year

| Sl. No. | Title of the collaborative activity | Name of the collaborating agency with contact details | Name of the participant | Year of collaboration | Duration | Nature of the activity | Link to the relavant document |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | Educational Tour (Historical) | Nagarpalika, Ambajogai | 15 | at the time of tour | one day | Historical Trip for students | |
| | | | Bhaskar Ambika Vyankat | | | | |
| | | | Nagargoje Omkar Nagnath | | | | |
| | | | Phad Mahadev Balasaheb | | | | |
| | | | Kamble Nilesh Chandrakant | | | | |
| | | | Katare Datta Tukaram | | | | |
| | | | Pawar Karan Arjun | | | | |
| | | | Shaikh Sohel Mukthar | | | | |
| | | | Shaikh Aref janudin | | | | |
| | | | Tate Ravikumar Avinash | | | | |
| | | | Solanke Payal Dilip | | | | |
| | | | Swami Saraswti Mahesh | | | | |
| | | | Kadam Rushikesh Rajabhau | | | | |
| | | | Chavan Vandana Prakash | | | | |
| | | | Tate Avishkar Dipak | | | | |
| | | | Shaikh Sania Begum S. | | | | |

PRINCIPAL
N.S.S.R's Arts,Comm.&Sci.
College,Parli (V.) Dist.Beed.